

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer Z-23-482395
Documentnummer DOC-24-910017
Naam commissielid T. Berlijn
Fractie HvM
Onderwerp Begroting
Datum waarop de vraag is gesteld 10 oktober 2024

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de commissievergadering.
Portefeuillehouder
Afdeling

Inleiding

In het kader van de begroting stellen wij deze technische schriftelijke vragen om meer inzicht te krijgen in de achterliggende keuzes, de prioriteiten en de beoogde resultaten van het gemeentebeleid. Wij willen hiermee bijdragen aan een transparant en verantwoord besluitvormingsproces, zodat we gezamenlijk de beste keuzes kunnen maken voor onze inwoners en de toekomst van de gemeente Medemblik.

De hoofddoelen

1.	Waarom is gekozen voor een relatief abstracte formulering van de hoofddoelen?
antwoord	Dit betreft een politieke vraag, die u in de commissie kunt stellen.
2.	Welke criteria worden gehanteerd om te beoordelen of de gestelde hoofddoelen zijn bereikt? Is er sprake van meetbare indicatoren?
Antwoord	De resultaten per hoofddoel zijn niet altijd meetbaar. Als dat wel zo is, wordt dat meegenomen in de rapportage in het betreffende P&C document. Als een doel bereikt is, wordt dat aangegeven.
3.	Is het mogelijk om de hoofddoelen per programma verder te specificeren, bijvoorbeeld door SMART-doelen (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) te formuleren? Zo nee, waarom niet?
Antwoord	Dit betreft een politieke vraag, die u in de commissie kunt stellen.

Hoe gaan we dat bereiken?

1.	Hoe worden de evaluaties van het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma gebruikt om het beleid bij te sturen? Kunnen er voorbeelden worden gegeven van eerdere bijsturingen op basis van evaluaties.
antwoord	De jaarlijkse beleidsevaluatie richt zich op de uitvoering van onze VTH-strategie en uitvoeringsprogramma. Een belangrijk onderdeel hiervan is de evaluatie van onze doelstellingen en de mate waarin deze gehaald zijn. Op basis van deze evaluatie kunnen wij nieuwe problemen en oplossingen in kaart brengen. Dit betreft ook beleidsmatige oplossingen in de vorm van beleidsaanpassingen of nieuw beleid. Meest recente voorbeelden zijn het project om integraal evenementenbeleid op te stellen en de sterkere aanpak tegen illegale bewoning.
2.	Hoe wordt ervoor gezorgd dat het renovatie- en verduurzamingsproject van het gemeentehuis binnen het gestelde budget blijft?
Antwoord	In de begroting zijn nu de gelden opgenomen die verbonden zijn aan het voorstel van 13 juli 2023 . Een separaat investeringsvoorstel, waarin bijvoorbeeld ook de benodigde middelen voor een raadzaal worden meegenomen, wordt dit jaar nog aan u voorgelegd. Overigens bestaat het project renovatie gemeentehuis uit verschillende voorbereidingsfases: voorlopig ontwerp (VO), definitief ontwerp (DO) en technisch ontwerp (TO). Daarna zal het project worden aanbesteed. Aan het eind van elk van deze fasen worden de kosten door een gespecialiseerd kostenbureau doorgerekend om te bepalen of de ontwerpen binnen het budget blijven. Als dat niet het geval is, zullen de ontwerpen versoerd worden om ervoor te zorgen dat zij binnen het vastgestelde budget blijven. Gedurende het ontwerpproces vanaf het DO wordt er een bouwmanager aangetrokken die niet alleen aan het eind van een fase maar ook tijdens het ontwerpproces stuurt op kosten gerelateerd aan de ontwerpkeuzes.
3.	Wat zijn de prioriteiten binnen deze lijst van doelstellingen? Zijn er bepaalde doelen die zwaarder wegen of als kritischer worden gezien, en hoe wordt dit afgewogen?
Antwoord	Dit betreft een politieke vraag, die u in de commissie kunt stellen.

Beleidsindicatoren

1.	De apparaatskosten in Medemblik (€876 per inwoner) liggen beduidend lager dan het gemiddelde (€980 per inwoner). Wordt dit verschil gezien als een efficiëntievoordeel of zijn er risico's aan verbonden, zoals mogelijke bezuinigingen die ten koste gaan van de kwaliteit van de dienstverlening?
----	---

antwoord	Er is geen sprake van een bezuiniging, maar de organisatie is nog in ontwikkeling.
2.	Het percentage externe inhuur in Medemblik is aanzienlijk hoger (24,2%) dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten (19,2%). Wat zijn de oorzaken van deze hoge externe inhuur? Is er een actieplan om dit percentage te verlagen?
Antwoord	We sturen actief op het beperken van externe inhuur. In het DSMT (team directie en strategisch managers) worden inhuurbesluiten voorgelegd en door de gemeentesecretaris goedgekeurd. Bij de voorstellen wordt getoetst op noodzaak en beoogd resultaat, looptijd, tarief, financiële dekking, inkoopbeleid, werving en selectie en alternatieve oplossingen. We zien de volgende ontwikkelingen: • In 2023 heeft de gemeente Medemblik door middel van de wervingscampagne “Groei mee” en een trainee-programma de inhuur verhoudingsgewijs verder omlaag gebracht. • In 2023 is het functiehuis geactualiseerd op basis van de HR21 systematiek. Dit heeft bij een aantal functies geleid tot een hogere salariëring en geeft de gemeente Medemblik een betere positie op de arbeidsmarkt. We verwachten in 2024 hiervan de vruchten te plukken en een verdere verlaging van externe inhuur te realiseren bij deze functies. • Bij 70% van de inhuur is sprake van tijdelijke werkzaamheden en projecten die specifieke expertise vragen. Dit hangt samen met (nieuwe) wettelijke taken of beleid en bestuurlijke ambities. Bijvoorbeeld inhuur ten behoeve van de brede opvang van vluchtelingen, omgevingswet en projecten op het gebied infrastructuur, sociaal domein in balans, wachtlijsten in het sociaal domein. • Verder is bij de uitvraag van de rekenkamercommissie geconstateerd dat kosten die gezien zijn als inhuur en meetellen in het percentage formeel geen inhuur zijn. Het gaat om advieskosten, kosten wervingscampagne en de netwerkorganisatie. Het werkelijke percentage externe inhuur over 2023 bedraagt 21%. Rekening houdend met de bovenstaande posten, is dat lager dan in de jaarrekening gepresenteerde 24%.
3.	Hoe interpreteert de gemeente de verschillen in de benchmark met andere deelnemende gemeenten?
Antwoord	Dit wordt gebruikt als richtlijn voor het eventueel wijzigen van processen en/of kosten.

3a.	Welke concrete acties worden op korte termijn ondernomen op basis van deze cijfers?
Antwoord	We kijken per onderwerp of hier (extra) acties op nodig zijn. Als voorbeeld: Er wordt strak gestuurd op het beperken van inhuur. Bij ziekte of zwangerschap proberen we de vervanging zoveel mogelijk intern op te vangen.
4.	Zijn de lagere apparaatskosten in Gemeente Medemblik een gevolg van bewuste efficiëntie maatregelen, of zijn er andere factoren (bijv. lagere salarissen of minder complexe taken) die bijdragen aan dit verschil?
Antwoord	De post apparaatskosten die we hebben opgenomen in de begroting 2025 zijn berekend door een bedrag van € 40.342.289 (apparaatskosten 2023) te delen door 46.031 (inwoneraantal per 1-1-2023). In 2022 en 2021 bedroegen de apparaatskosten respectievelijk € 36.548.583 en € 32.378.423. De post groeit dus ten opzichte van de voorafgaande jaren. Er is geen sprake van lagere apparaatskosten.

Sportbedrijf

1.	Hoe wordt de effectiviteit van het sportbedrijf momenteel gemeten, en welke concrete resultaten zijn er behaald sinds de oprichting?
Antwoord	De business case en bijbehorende begroting 2024 is, voor het eerste jaar van het Sportbedrijf de leidraad. Er zijn maandelijks vaste contactmomenten tussen het Sportbedrijf en de gemeente, de lijnen zijn kort. Het Sportbedrijf biedt, uiterlijk half november 2024 een begroting 2025 en voor 31 mei 2025 een jaarrekening/jaarverslag 2024 aan met een aanbiedingsbrief. In de aanbiedingsbrief staan de beleidsvoornemens voor het komende jaar. Daarnaast vindt er periodiek bestuurlijk overleg plaats over de voortgang. Het Sportbedrijf is in feite opgericht om effectiever te kunnen opereren; niet langer hoeft de gemeente te schakelen met drie verschillende exploitanten, waardoor er een grote diversiteit van contracten, afspraken en regelingen bestonden. Sinds de oprichting zijn er concrete resultaten geboekt. De nieuwe exploitant Bloesem Fitness functioneert naar tevredenheid en biedt de inwoners van Wognum de mogelijkheid om te sporten. In Andijk (Klamp en Krimper) zijn al een aantal maanden twee enthousiaste beheerders aan de slag die het goed onder controle hebben. In Medemblik tenslotte is, na een juridisch conflict tussen gemeente en Optisport, de rust teruggekeerd en is het Sportbedrijf in onderhandeling met een nieuwe fitness exploitant. Per 1 september is een

	nieuwe manager aangesteld, die in dienst van het Sportbedrijf de zaken grondig aanpakt.
--	---

Huisvuil (beleidsindicator)

1.	Hoe verhoudt de methode van afvalverwerking (Recycle-tarief/diftar) in Gemeente Medemblik zich tot die van andere weinig stedelijke gemeenten?
Antwoord	De methode van afvalverwerking laat zich het beste vergelijken in de benchmark huishoudelijk afval die op 4 onderdelen (milieu-kosten-dienstverlening en vaardigheden) deze methode van afvalverwerking vergelijkt. Op basis van de uitkomsten over 2022 die met de raad zijn gedeeld geeft de methode een positief beeld in verhouding tot andere gemeenten zonder recycle-tarief.
2.	Welke specifieke methoden voor afvalverwerking worden in die gemeenten gebruikt om de lagere hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner te bereiken (zoals 113,4 kg in vergelijkbare gemeenten. Gemeente Medemblik heeft 131,4 kg), en welke daarvan kunnen worden toegepast in Medemblik om de afvalreductie te verbeteren?
Antwoord	Om lagere hoeveelheden restafval te bereiken wordt een combinatie van diftar en omgekeerd inzamelen het meest gebruikt. Deze methode is ook in Medemblik toegepast. Het cijfer 131,4 komt van de site “waar staat je gemeente” en is de hoeveelheid fijn restafval uit 2021. De site maakt gebruik van data van het CBS. Dit was exclusief 26 kg grof restafval per inwoner per jaar. Door de invoering van het grondstoffenplan en het recycletarief is de hoeveelheid gedaald tot 75 kg fijn restafval en 25 kg grof in 2022. Het college zet erop in om de resultaten nog verder te verbeteren.

Afvalstoffenheffing

Het college geeft aan dat de kosten voor afvalstoffenheffing onder andere omhoog zijn gegaan door het aantal huisaansluitingen daarom willen wij graag het volgende weten

1.	Kunt u aangeven om hoeveel huisaansluitingen het precies gaat bij de verhoging van de kosten door het hogere aantal aansluitingen?
Antwoord	Dit betreft een stijging van 260 woonhuisaansluitingen.
2.	Hoeveel bedraagt de gemiddelde verhoging per aansluiting door de toegenomen kosten en hogere indexering?

Antwoord	Eerder gingen we voor een meerpersoonshuishouden nog uit van gemiddeld 7 ledigingen, dit blijken er nu ongeveer 4,5 te zijn. Dit resulteert in het volgende: <table> <tr> <th></th><th>Vast</th><th>variabel</th><th>totaal</th></tr> <tr> <td>Verwacht kosten 2024</td><td>277,90</td><td>72,80</td><td>350,70</td></tr> <tr> <td>Werkelijke kosten 2024</td><td>277,90</td><td>46,80</td><td>324,70</td></tr> <tr> <td>Verwachte kosten 2025</td><td>287,42</td><td>57,65</td><td>345,07</td></tr> </table> Per saldo betaalt men per huishouden gemiddeld 5 euro minder dan verwacht gelet op de daling van het aantal ledigingen van 7 naar 4,5, maar effectief 21 euro meer als men net als vorig jaar de bak gemiddeld 4,5 x leegt.				Vast	variabel	totaal	Verwacht kosten 2024	277,90	72,80	350,70	Werkelijke kosten 2024	277,90	46,80	324,70	Verwachte kosten 2025	287,42	57,65	345,07
	Vast	variabel	totaal																
Verwacht kosten 2024	277,90	72,80	350,70																
Werkelijke kosten 2024	277,90	46,80	324,70																
Verwachte kosten 2025	287,42	57,65	345,07																
3.	Hoe heeft de gemeente de toename van het aantal huisaansluitingen in de prognose meegenomen, en wat is de verwachting voor de komende jaren?																		
Antwoord	Jaarlijks wordt de stand van het aantal huisaansluitingen in de prognose meegenomen door de stand uit de basisregistratie per 1 januari van het kalenderjaar op te tellen bij het aantal actieve en verleende bouwvergunningen minus eventuele sloopvergunningen. De verwachting is dat in Medemblik de komende jaren meer woningen worden gebouwd en hierdoor het aantal huisaansluitingen stijgt																		

De ratio van het weerstandsvermogen is in 2025 3,2, aanzienlijk hoger dan de door de raad vastgestelde norm van 1,4 tot 2,0.

1.	Waarom is er gekozen om het weerstandsvermogen zo hoog op te bouwen, en welke risico's worden hiermee opgevangen?
Antwoord	Het weerstandsvermogen is een resultante van de mate waarin mogelijke financiële risico's kunnen worden afgedekt door de Algemene Reserve (AR), onbenutte belastingcapaciteit en eventuele stelpost onvoorzien. Als er financieel kleinere risico's verwacht worden of de AR stijgt door een dotatie vanuit een raadsbesluit, dan loopt het weerstandsvermogen op.

De belastingcapaciteit ligt vanaf 2023 boven de norm en stijgt naar verwachting tot 112% in 2028, wat duidt op een toenemende belastingdruk voor inwoners. Met de stijgende kosten van levensonderhoud dreigt Gemeente Medemblik zichzelf uit de markt te prijzen.

1.	Hoe wil het college ervoor zorgen dat de lokale lasten, zoals de OZB en afvalstoffenheffing, beheersbaar blijven voor inwoners, en welk beleid hanteert de gemeente op de lange termijn om deze lasten te stabiliseren en de betaalbaarheid van het wonen te waarborgen?
----	--

Antwoord	Dit betreft een politieke vraag, die u in de commissie kunt stellen.
----------	--

Een van de doelstellingen is om duurzame toegang te waarborgen tot de financiële markten bij kredietwaardige banken en instellingen.

1.	In hoeverre heeft de gemeente in de afgelopen jaren problemen ondervonden bij het verkrijgen van financiering, en welke maatregelen worden genomen om toegang in de toekomst te waarborgen, gezien de verwachte stijging van de langlopende schulden?
Antwoord	Er is de afgelopen jaren geen externe financiering nodig geweest. De gemeenten kunnen (bijvoorbeeld eenvoudig) bij de BNG financiering aantrekken als dat nodig mocht zijn.
2.	Wanneer is het Treasurystatuut voor het laatst geëvalueerd?
Antwoord	Het huidige treasurystatuut stamt uit 2014.

Gemeente Medemblik zet zich dagelijks in om haar processen en dienstverlening verder te verbeteren, met aandacht voor onder andere de employee journey, vitaliteit, klantloyaliteit en bereikbaarheid. Deze voortdurende verbeteringen zijn essentieel om als gemeente steeds beter te presteren.

1.	Welke knelpunten zijn binnen deze gebieden geïdentificeerd en hoe worden de verbeteringen doorgevoerd? Op welke manier worden succes en effectiviteit gemeten, en wat zijn de concrete doelstellingen voor 2025?
Antwoord	Per 1 januari 2025 stapt de gemeente Medemblik over op een nieuw e-HRM systeem. Dit met als doel haar processen en dienstverlening nog meer te professionaliseren en te digitaliseren. Youforce is een volledig geïntegreerd e-HRM systeem waarin we HR-gegevens vastleggen die in verschillende processen gebruikt worden, denk hierbij bijvoorbeeld aan de Self Service of Verzuimmanagement. Dit systeem biedt de gemeente Medemblik grote meerwaarde door de data op één plek vast te leggen en deze benaderbaar te maken via verschillende apparaten en op iedere plaats (bijvoorbeeld thuis, onderweg of op kantoor) waar een veilige internetverbinding is. Hierdoor voeren de medewerkers, managers, HR/PSA professionals en functioneel beheerders van de gemeente Medemblik hun HR-zaken op elk gewenst moment uit. Van het indienen van een declaratie, tot het bekijken van de salarisstroom, van het ontwikkelen van de persoonlijke loopbaan, tot het aanvragen van verlof.

	Over employee Journey dient nog een onderzoek opgestart te worden. Enkele systeemverbeteringen worden met het nieuwe E-HRM op het gebied van de werving en selectie ingevoerd, wat het solliciteren laagdrempeliger maakt.
--	---